

СОВЕТ
ХОЗЕСАНОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
КАЙБИЦКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ХУЖА ХЭСЭН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

«15» февраль 2021 ел

Хужа Хэсэн авылы

№ 3

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы
Хужа Хэсэн авыл жирлеге территориясендә
Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә керми
торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый
милкендәге жирләрдәге яшел үсентеләрне кисү тәртибе
турында нигезләмәне раслау турында

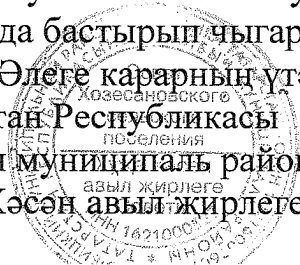
Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле
үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06
октябрдәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Әйләнә-тирә
мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль
закон нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Хужа
Хэсэн авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль
районы Хужа Хэсэн авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт
урман фонды жиренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый
милкендәге жирләрдәге яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне
расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә
<http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча «Татарстан Республикасының хокукый
мәгълүматның рәсми порталында» һәм <https://hosesan-kaybici.tatarstan.ru/> веб-
адресы буенча Кайбыч муниципаль районы Хужа Хэсэн авыл жирлегенең рәсми
сайтында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Хужа Хэсэн авыл жирлеге башлыгы

С.П. Матвеева Матвеева С.П.

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Хужа Хәсән авыл җирлеге Советының 2021 елның 15 нче февралендәге 3 нче номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Хужа Хәсән авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләрдәге яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында
НИГЕЗЛӘМӘ

Өлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Хужа Хәсән авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә керми торган һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләрдәге яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма килеп чыккан агач, куаклыклар һәм үләнчел үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп);

табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан җирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын берләштерүче, хужалык эшчәнлегә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр;

яшелләндерелгән җирләр - ясалма төзелгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), алар чикләрендә өслекнең кимендә 50 процентын үсемлекләр капламы биләгән төрле функциональ билгеләнештәге җирләренң аз төзелгән участкалары;

урманландырылган территорияләр - табигый килеп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территорияләре участкалары;

агач-үсентеләрдән кала, кәүсә диаметры 5 см дан, биеклегә 1,3 м дан ким булмаган ачык беленеп торган кәүсәле үсемлек;

куаклык - туфрак өслегендә тармакланган күпьяллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;

эрәмәлекләр – ниндидә булса урында тыгыз үсүче үсемлекләр, куаклар;

яшел массив – бердәм чатыр ясаучы өлкән (15 яшьтән өлкәнрәк) агачларның кимендә 50 нөсхәсе үсә торган территория участогы;

яшел утыртмаларның зарарлануы – яшел утыртмаларга аларның үсешен туктатуга китерми торган зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик зарарлануы, кайрының бөтенлеген, тере туфрак

катламының бөтенлеген бозу, яшел үсентеләрнең яисә тамыр зонасында туфракның зарарлы матдэләр белән пычрануы, ут төртү яисә башка йогынты ясау;

яшел утыртмаларны юкка чыгару (юк итү) – яшел утыртмаларны кисү яисә аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле зарарлану;

компенсация яшеллэндерүе - 2 коэффициенты белән юкка чыгарылган яки зарарланганнар урынына алмашка яшел утыртмалар житештерү.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрден тыш) урнашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышы һәм аларны үстерү өчен шартлар тудыру бурычлары:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә – элге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы участокларда – юридик затларга һәм гражданнырга - милекчеләр яки арендаторларга йөкләнә.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренә милекчеләре, алардан файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә милек рәвешләренә бәйсез рәвештә агач-куак үсентеләрен кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонтлау һәм башка эшләрне алып баручы барлык гражданнырга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дәрәс белешмәләр һәм проектлана торган объектынң яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү турында мәгълүмат булырга тиеш.

2.7. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәмин итү белән тәңгәл килми торган яшеллэндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла.

3.3. Рөхсәт бирү мөрәжәгать итүченә салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычы Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына бурычы булмаган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4. Яшел утыртмаларны кисү эшләрә билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә гариза бирүче ачкалары исәбенән башкарыла. Агач бары тик аттестацияләнгән белгечләр тарафыннан гына кисү рөхсәт ителә.

3.5. Киселгән яшел утыртмаларны һәм кисү калдыкларын төяү һәм алып китү эше башлап жибәргәннән соң өч көн эчендә мөрәжәгать итүчехисабына башкарыла. Эш урынында киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.6. Территориянең кисү урынына якин урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештереп, зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.7. Агач кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү авылжирлегенен башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителәргә мөмкин:

тәрбияләү, санитар кисүләр һәм яшел үсентеләрне реконструкцияләү;

авария хәлендәге һәм башка гадәтгән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яктылыкны боза торган агач һәм куакларны кисү;

Авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручы, корыган) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләрне кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлеге Башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.8. Авария хәлендәге, корыган һәм куркынычсызлыкка куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.9. Яшел утыртмаларны санкцияләnmәгән кисү яисә юкка чыгару дип түбәндәге очраклар таныла:

агачларны һәм куакларны рөхсәтсез яки рөхсәт белән рөхсәттә күрсәтелмәгән урында, күләмдә һәм башка агач токымнарын кисү;

яндыру яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агачларны һәм куакларны юк итү яки зарарлау;

кәүсәне божралау яки төпләү;

үсә торган агачларны һәм куакларны үсешләре туктатылганчыга кадәр зарарлау;

агач һәм куакларның агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән зарарлануы;

корыган агачларны рөхсәтсез кисү;

үсә торган агачларның һәм куакларның башка зарарланулары.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән кисүләр, яшел үсентеләрне законсыз зарарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү якындагы сезонда, агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы,

алып бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2.Компенсацион яшеллэндерү аларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлау яки юкка чыгару килеп чыккангражданнар яисәюридик затлар акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3.Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада 2 коэффицент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне янадан торгызу-компенсацион яшеллэндерү рәвешендә түләнергә тиеш.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1.Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны яклау таләпләрен үтәгән килеш алып барыла.

5.2.Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшеллэндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участкалары, аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган килеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3.Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганда, проект алды документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирелергә тиеш.Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен алдан түләү һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсацион яшеллэндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1.Яшеллэндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлегенә, авыл жирлегенә Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшеллэндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1.Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы.